

NORGES BONDELAG

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO
Norge

Vår saksbehandler
Anders Huus
+47 95 79 91 91

Vår dato
08.03.2019
Deres dato
18.12.2018

Vår referanse
18/00943-18
Deres referanse

Høring - Forslag til endringer i forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen

Norges Bondelag viser til høringsbrev datert 18. desember 2018. Det tok lang tid fra Landbruksdirektoratet avga sin rapport (3/9-18) til departementets høringsforslag forelå. Likevel registrerer vi at departementet med sitt forslag til regelverk følger opp jordbruksavtalen 2018 sin intensjon om at det nye regelverket skal virke for 2019. Norges Bondelag vil understreke viktigheten av at regelverket implementeres raskt, slik at en unngår vekst i bruk av engangspurker.

Norges Bondelag vil også understreke at husdyrkonsesjonslovens formål er å legge til rette for spredning av svine- og fjørfeproduksjonen på flere enheter ved å regulere produksjonsomfanget hos den enkelte produsent. Regelverket skal med andre ord bidra til en spredning av den kraftfôrbaserte produksjonen på flere enheter. Engangspurker er ikke i tråd med intensjonen i regelverket om å spre svineproduksjonen på flere enheter. Driftsformen har også store negative markedsmessige konsekvenser ved seg. Svinenæringa er tjent med rask stans i veksten av engangspurker.

§1 Konsesjonsgrenser, §2 Produksjon over to år, §3 Forholdstall.

Norges Bondelag mener det er hensiktsmessig å se disse tre paragrafene i sammenheng.

For bruksbesetninger beregnet Landbruksdirektoratet en grense på 126 utrangerte avlspurker. Departementet foreslår 140 utrangerte avlspurker, et forholdstall på 15 konsesjonseenheter pr utrangerte purke og fjerning av fleksibiliteten på 15% knyttet til innsatte avlspurker.

Norges Bondelag deler departementets vurdering av at det er smågrisproduksjon basert på engangspurker en nå ønsker å regulere. Norges Bondelag har fått flere innspill om at grensa på 140 utrangerte avlspurker kan skape problemer, særlig for kombinerte besetninger, dersom produsenten er litt uheldig et år og må avlive mer purker enn forventet.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:
Postboks 9354 Grønland
0135 OSLO

Norges Bondelag
Bondelagets Servicekontor AS

Besøksadresse:
Landbrukets Hus,
Hollendergata 5
0190 OSLO

Org.nr.: 939678670
Org.nr.: 985063001 MVA

Telefon:
22 05 45 00

Bankkonto: 8101.05.12891
Bankkonto: 8101.05. 91392

E-postadresse:
bondelaget@bondelaget.no

Internett:
www.bondelaget.no

Vår dato   Vår referanse
08.03.2019   18/00943-18

Eksempel: En kombinert besetning med 10 fødebinger i 3 ukers puljedrift, 50 avlspurker, ca 170 kull pr år, leverer 1100 slaktegris og resten som smågris. Har kjørt med 40 % 1. kull (vanlig hvis du driver med egenrekruttering for å være med på avlsframgangen og da spesielt for SPF besetninger)

50 avlspurker x 20 slaktegrisenheter	= 1000 enheter
+ 1100 slaktegris	= 1100 enheter
<u>Totalt</u>	<u>= 2100 enheter</u>

En slik besetning vil slakte ut 68 purker(4x17) + kanskje 1 død og 1 avlivet = 70 utrangerte purker.

Etter departementets forslag vil denne produsenten gå over konsesjonsgrensa

70 utrangerte x 15	= 1050 enheter
+ 1100 slaktegriser	= 1100 enheter
<u>Totalt</u>	<u>= 2150 enheter</u>

Norges Bondelag mener det er fornuftig å legge inn litt mer slakk i grensene enn departementet har foreslått. Vi foreslår derfor:

Maksimalt 150 utrangerte avlspurker pr år for bruksbesetninger
Utrangert purke vil da telle 14 konsesjonsenheter.

Som en konsekvens av dette må også maksimalt antall utrangerte avlspurker for **purkering økes til 1010.**

I 7 ukers puljedrift, settes det vanligvis inn 7 puljer i løpet av året, men i noen år vil det være 8 puljer. I et slikt år vil en kunne overstige konsesjonsgrensene. Norges Bondelag mener det er viktig å **beholde fleksibiliteten på å kunne ligge inntil 15 % over ett år** uten at det ilegges standardisert erstatning, mot at en reduserer produksjonen tilsvarende året etter. Dette må omfatte alle de 8 punktene under §1, og ikke bare 1,2 og 4 (slaktedy). Det innebærer at fleksibiliteten skal omfatte både konsesjonsgrensa på 105 avlspurker på ethvert tidspunkt og antall maksimalt utrangerte purker.

Foredlings- og formeringsbesetninger.

Norges Bondelag vil understreke viktigheten av at konsesjonsregelverket ikke legger hindringer for god avlsmessig framgang i svineholdet. Norsk svineavl er også i førersetet internasjonalt. Norges Bondelag forslår ingen endringer i de foreslåtte grensene. Norsvin besitter den beste kunnskapen om svineavl. Vi vil derfor henstille departementet til å legge stor vekt på uttalelsen fra Norsvin på dette punktet. Vi vil understreke at det må ligge klare begrensninger i hvor mange besetninger som kan defineres som foredlings- eller formeringsbesetninger. Det må ikke bli slik at høyere grenser for utrangerte avlspurker for avlsbesetninger skal danne et nytt smutthull for produsenter som ønsker å maksimere antall produserte smågris gjennom høy rekrutteringsprosent.

§8. Standardisert erstatning

Norges Bondelag har fått innspill på at de foreslått erstatningssetningene for slaktegris ved brudd på mer enn 20% over grensen, er så små at noen vil velge å produsere utover

Vår dato
08.03.2019

Vår referanse
18/00943-18

---

grensene og betale den standardiserte erstatningen. Det indikerer for lave satser. Signalene vi har fått underbygger det departementet skriver i høringsnotatet om at de ikke kan se bort fra at enkeltprodusenter vil finne produksjon over konsesjonsgrensene regningssvarende med deres forslag til satser.

Norges Bondelag mener satsene må være på et så høyt nivå at de bidrar til at produsentene følger regelverket. Norges Bondelag støtter videre departementets vurdering av at det vil kunne bli aktuelt å benytte lovens sanksjoner som pålegg om tiltak for opphør av ulovlig produksjon, tvangsmulkt og anmeldelse i større grad enn i dag. Norges Bondelag mener dette også må tydeliggjøres i forskriften. Vi foreslår at det til §8 tilføyes:

«Ved gjentatte brudd på konsesjonsgrensene, ilegges tvangsmulkt eventuelt andre sanksjoner etter §7 i lov om regulering av svine- og fjørfeproduksjon».

§9b Overgangsordning

Norges Bondelag vil understreke at smågrisproduksjon basert på engangspurker ikke er etter intensjon med regelverket om å spre produksjonen på flere enheter. Samtidig har ikke produsentene som tilpasset seg denne driftsformen gjort noe ulovlig i forhold til gjeldende regelverk. Enkelte har investert i bygninger- og innredninger tilpasset en svært høy rekrutteringsprosent. Det må understrekes at disse produsentene har gjort dette med vitende om at et slikt driftsopplegg er omdiskutert. Mange har opp gjennom årene tatt til orde for at regelverket må endres for å unngå omfattende bruk av engangspurker. Norges Bondelag konstaterer at departementet har lagt seg på en overgangsordning med midlertidig innvilget konsesjon ut 2021 (3 år) for et antall avlspurker tilsvarende antallet med høyest utrangerte dyr i 2017 eller 2018.

Vi støtter at en tar utgangspunkt i det høyeste tallet for utrangerte purker i 2017 eller 2018, men vi mener 3 års overgangstid er for lite. Det er viktig at produsenter gis tilstrekkelig tid til å tilpasse seg en omfattende endring i regelverket for å unngå for store økonomiske konsekvenser. Den samlede smågrisproduksjonen fra over den foreslåtte produksjonsgrensa er betydelig. Ved en brå reduksjon smågrisproduksjonen vil det kunne få store markedsforstyrrelser, særlig for rene slaktegrisprodusenter.

Norges Bondelag foreslår å gi produsenter som har fått midlertidig konsesjon to valgmuligheter etter 2021:

- 1. Søke på midlertidig konsesjon for 2022 og 2023. Denne midlertidige konsesjonen kan maksimalt utgjøre halvparten av differansen den midlertidige konsesjonen gitt ut 2021 og konsesjonsgrensa for utrangerte purker (150 med vårt forslag).**
- 2. Søke på midlertidig konsesjon for 2022, 2023 og 2024 for slaktegris. Denne midlertidige konsesjonen kan maksimalt utgjøre differansen mellom den midlertidige konsesjonen gitt ut 2021 og konsesjonsgrensa for utrangerte purker (150) multiplisert med faktoren for omregning til konsesjonsheter (14).**

Vår dato
08.03.2019

Vår referanse
18/00943-18

Eksempel: En produsent har utrangert 240 avlspurker i 2017 og 230 avlspurker i 2018. Produsenten gis da en midlertidig konsesjon på 240 utrangerte avlspurker ut 2021. Fortsatt en konsesjonsgrense på 150 utrangerte avlspurker kan da produsenten enten:

1. søke på en midlertidig konsesjon på 195 utrangerte avlspurker for 2022 og 2023 ($150+(240-150)/2 = 195$ utrangerte avlspurker) eller
2. søke på en midlertidig konsesjon på 1260 slaktegris for 2022, 2023 og 2024 ($(240-150)*14=1260$ slaktegris). Produsenten må da ikke utrangere mer enn 150 avlspurker etter 2021.

Med dette forslaget vil produsenter som i dag utrangere mer enn 150 avlsgris gis noe lengre tilpasningsmuligheter, samtidig som en unngår store markedsforstyrrelser gjennom et kraftig og brått fall i tilførslene av smågris. Vårt forslag vil dermed bidra til bedre forutsigbarhet for slaktegrisprodusentene. Ved også å gi valgmuligheter gir man smågrisprodusenten mulighet til å foreta den tilpasningen til de nye grensene som gagnar best. Velger produsenten alternativ 2, fjernes engangspurkeproduksjonen raskere enn ved alternativ 1.

Avslutningsvis vil vi gi departementet ros for et ryddig og forståelig høringsnotat på et relativt komplisert tema. Vi vil henstille departementet til snarlig å implementere det nye regelverket, slik at produsenter raskt gis mulighet til å søke på midlertidig konsesjon.

Med hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Petter Bartnes

Sigrid Hjørnegård

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Landbruks- og matdepartementet		Postboks 8007 Dep	0030 OSLO